

KOERTE ESMAABI

Triin Abel

Kui koer on saanud autolt löögi

- Kui loom jääb lamama, tõsta ta teda võimalikult vähe liigutades tekile või kõvale alusele.
- Kontrolli looma hingamist vaadates rinnakorvi liikumist.
- Kontrolli looma südant rinnakorvi keskelt sealt, kuhu ulatub koera küünarnukk.
- Tõsta ettevaatlikult koera ülamokka ja vaata igemete värvust – heledad või hallikad igemed viitavad sisemisele verejooksule või šokile.

Kui koer on saanud autolt löögi

- Kui loom on võimeline liikuma, püüa teda kinni hoida ja rahustada.
- Ettevaatust! Šokis loom ei pruugi peremeest ära tunda ning võib hammustada!
- Ka siis kui loomal pole väliseid vigastuse tunnuseid, lase ta esimesel võimalusel arstil üle vaadata!
- NB! Luumurrud ja välised vigastused ei ole nii ohtlikud kui silmale nähtamatud sisemised vigastused!

Verejooks

- Kõige sagedasemad on verejooksud kähahaavadest, kui loom astub millelegi teravale.
- Arteriaalse verejooksu korral kui haavast tuleb heledat verd pulseerivalt, tuleb asetada žgutt haavast südame poole.
- Venoose verejooksu korral tuleb haavast tumedamat verd ja selline haav tuleb tugevalt kuni kaheks tunniks kinni siduda.
- Ninaverejooksu korral püüa koera rahustada, koonule asetada külm mähis või jääkott.
- Pöördu arsti poole esimesel võimalusel.

Haavad

- Puhasta haav ja selle ümbrus karvadest ja mustusest.
- Püüa haav siduda sidemega, rätikuga, särgiga vms.
- Kui haavast on väljunud näiteks kõhuõõne sisaldist, ära püüa seda haava tagasi lükata vaid seo kogu haav ja sellest väljaulatuv laiema rätiku, särgi või linaga.
- Pöördu esimesel võimalusel arsti poole sest haav on õmblemiseks värske vaid esimese 24 tunni jooksul.

Haavad

- Kaklus- ja hammustushaavad tuleb eriti hoolikalt üle vaadata sest tihti on alumiste kudede vigastused suuremad kui pealt näha. Sellistes haavades tekib kergelt põletik.

Luude ja liigeste traumad

- Kui loom traumajärgselt ei toeta käppa või lonkab tugevalt, hoiab seda ebaloomulikus asendis, on tõenäoliselt tegemist luu- või liigesemurruga. Murru koht on tavaliselt ka tursunud.
- Püüa looma jäset võimalikult vähe liigutada ja pöördu arsti poole.
- Ära jää lootma, et longe läheb ise üle!

Putuka- ja maohammustused

- Rästikurohkesse kohta minnes varu loomaarstilt kaasa esmaabivahendeid.
- Mürgisemad on rästikud kevadel.
- Rästiku- või putukahammustus pole loomale eluohtlik kui tegemist pole ülitundliku loomaga või hammustusega kõripiirkonda.
- Hammustada saanud koer tuleb maha rahustada, viia ta jahedasse, tursunud piirkonnale asetada külm mähis või jääkott.
- Pöördu kindlasti arsti poole.

Mürgistused

- Mürgistuse tunnused on loidus, oksendamine, süljevool, vahel kõhulahtisus.
- Võimalikud on ka hingamis- ja südamepuudulikkus, tavalisest madalam kehatemperatuur.
- Oksendamise esilekutsumine on mõttekas poole tunni kuni tunni jooksul peale mürgise aine neelamist.
- 20-40 kg koera ajab tavaliselt oksendada 1 supilusikatäis jämedat soola. Selle võib märja käega pätsikeseks vormida ja koerale keelepärale panna.

Mürgistused

- Kui mürgi allaneelamisest on möödunud üle tunni, anda koerale söetablette – 1 tablett 1 kg koera kehamassi kohta.
- Söövitavaid aineid neelanud koera EI TOHI oksendada ajada.
- Igal juhul pea nõu loomaarstiga.

Silmatraumad

- Koer hoiab silma kinni, nühib käpaga koonu, silmavalge punetab, silmast jookseb pisaraid või verd.
- Loputa silma rohke veega või jahutatud kummeliteega.
- Kui silm on nähtavalt katki, seo silmale niiske puhas lapp arsti juurde jõudmiseni.
- Pöördu kindlasti arsti poole!

